

Akademik Makale Bütünsel Etki Değerlendirmesi Promptu

Amaç: Bu prompt, belirli bir akademik makalenin yazım öncesi, sırası, sonrası ve uzun vadeli etkilerini, tüm disiplinler için geçerli olacak şekilde, nitel ve nicel tüm boyutlarıyla analiz etmek, mevcut ve potansiyel tüm etkileşimleri değerlendirmek ve makaleye bütünsel bir etki puanı atamak için tasarlanmıştır.

Değerlendirilecek Makale Bilgileri:

- Başlık:** [Makale başlığını buraya girin]
- Yazarlar:** [Yazarları buraya girin]
- Dergi/Yayın Yeri:** [Dergi adını veya yayın yerini buraya girin]
- Yayın Tarihi:** [Yayın tarihini buraya girin]
- DOI/Link:** [DOI veya makaleye erişim linkini buraya girin]
- Özet:** [Makalenin özetini buraya yapıştırın]
- Tam Metin:** [Makalenin tam metnini buraya yapıştırın veya erişim sağlayın]

Değerlendirme Çerçevesi

Bölüm 1: Makale Yaşam Döngüsü Analizi

Faz 1: Yayın Öncesi Dönem (Kavramsallaştırma ve Geliştirme)

Bu faz, araştırma fikrinin doğuşundan makalenin yayınlanmasına kadar olan süreci kapsar.

- Araştırma Soruları:**
 - Araştırmanın temelini oluşturan problem veya soru nedir? Bu problemin seçilme gerekçeleri nelerdir?
 - Araştırma hangi fonlar tarafından desteklenmiştir? Fon büyüklüğü ve kaynağının araştırma sürecine etkisi ne olmuştur?
 - Araştırma ekibi nasıl bir araya gelmiştir? Disiplinlerarası bir işbirliği mevcut mudur?
 - Araştırmanın ön bulguları konferanslarda, çalıştaylarda veya ön baskı (preprint) olarak paylaşılmış mıdır? Bu paylaşımların geri bildirimleri ve etkileri nelerdir?
- Değerlendirme Metrikleri:**
 - Nicel:** Alınan fon miktarı, işbirliği yapılan kurum ve araştırmacı sayısı, sunum yapılan konferans sayısı, ön baskı atıf ve indirme sayıları.

- **Nitel:** Fon başvuru metinlerinin analizi, işbirliği ağının haritalanması, konferans sunumlarından ve ön baskılardan gelen geri bildirimlerin içerik analizi.

Faz 2: Yayın Süreci (Hakem Değerlendirmesi ve Yayım)

Bu faz, makalenin yazımından hakem sürecine ve yayınlanmasına kadar olan adımları inceler.

- **Araştırma Soruları:**
 - Makale hangi dergiye sunulmuştur? Dergi seçiminin gerekçeleri nelerdir (etki faktörü, açık erişim, hedef kitle vb.)?
 - Hakem değerlendirme süreci nasıl işlemiştir? Gelen eleştiriler makalenin kalitesini nasıl etkilemiştir?
 - Yayın sürecinde etik ihlaller veya çıkar çatışmaları yaşanmış mıdır?
 - Makalenin açık erişim (open access) olarak yayınlanmasının potansiyel etkileri nelerdir?
- **Değerlendirme Metrikleri:**
 - **Nicel:** Derginin etki faktörü, kabul oranı, hakem değerlendirme süresi, revizyon sayısı.
 - **Nitel:** Hakem raporlarının analizi, yazarın hakem eleştirilerine verdiği yanıtların incelenmesi, derginin yayın politikalarının ve hedef kitlesinin analizi.

Faz 3: Yayın Sonrası Dönem (Kısa ve Orta Vadeli Etki)

Bu faz, makalenin yayınlanmasından sonraki ilk 5 yılı kapsar.

- **Araştırma Soruları:**
 - Makale ne kadar atıf almıştır? Atıf yapan makalelerin niteliği ve dağılımı nasıldır?
 - Altmelikler (sosyal medya, haberler, bloglar, politika belgeleri) açısından makalenin görünürlüğü ve etkisi nedir?
 - Makale, diğer araştırmacılar için yeni araştırma alanları veya projeler tetiklemiş midir?
 - Makale, endüstri veya kamu sektöründe pratik uygulamalara yol açmış mıdır?
 - Medyada ne tür bir yer bulmuştur? Kamuoyunda nasıl bir yankı uyandırmıştır?
- **Değerlendirme Metrikleri:**
 - **Nicel:** Atıf sayısı, h-indeksi, Altmetric Attention Score, patent atıfları, medya haber sayısı, sosyal medya paylaşım ve etkileşim sayısı.

- **Nitel:** Atıf yapan makalelerin içerik analizi, politika belgelerindeki referansların incelenmesi, medya içeriğinin tonu ve kapsamının analizi, vaka çalışmaları.

Faz 4: Uzun Vadeli Etki (Kalıcı Miras)

Bu faz, makalenin yayınlanmasından 5 yıl ve sonrasını inceler.

- **Araştırma Soruları:**

- Makale, kendi alanında bir paradigma değişimine yol açmış mıdır?
- Makalenin bulguları, politika veya yasal düzenlemelerde somut değişikliklere neden olmuş mudur?
- Toplumsal normlarda, davranışlarda veya kamuoyu algısında kalıcı bir değişiklik yaratmış mıdır?
- Eğitim müfredatlarına (lisans, lisansüstü) entegre edilmiş midir?
- Ekonomik olarak yeni pazarlar, ürünler veya hizmetler yaratmış mıdır?
- Makalenin ortaya koyduğu bulguların zamanla geçerliliğini yitirdiği veya çürütüldüğü durumlar olmuş mudur (negatif etki)?

- **Değerlendirme Metrikleri:**

- **Nicel:** Uzun vadeli atıf trendleri, ekonomik modellemeler, müfredat analizleri, sosyal anketler.
- **Nitel:** Alanın önde gelen uzmanlarıyla yapılan görüşmeler, tarihsel analizler, politika dokümanlarının retrospektif analizi, ders kitapları ve eğitim materyallerinin incelenmesi.

Bölüm 2: Bütünsel Etki Analizi

Bu bölümde, yaşam döngüsü analizinden elde edilen bulgular, daha geniş bir etki çerçevesinde sentezlenir.

2.1. Çok Boyutlu Etki Kategorileri

Makalenin aşağıdaki kategorilerdeki etkilerini, her bir kategori için kanıtlar sunarak değerlendirin:

- **Akademik Etki:** (Teori, metodoloji, yeni araştırma alanları)
- **Toplumsal Etki:** (Kamuoyu farkındalığı, davranış değişikliği, kültürel değişim)
- **Ekonomik Etki:** (Ticarileşme, istihdam, verimlilik artışı)
- **Politika Etkisi:** (Yasa ve yönetmelikler, kamu politikaları, uluslararası anlaşmalar)
- **Sağlık Etkisi:** (Klinik uygulamalar, tedavi yöntemleri, halk sağlığı)

- **Çevresel Etki:** (Koruma politikaları, sürdürülebilirlik, ekosistem sağlığı)
- **Kurumsal Etki:** (Üniversite itibarı, yeni fonlar, öğrenci ilgisi)
- **Negatif Etki:** (Yanlış bilgilendirme, etik sorunlar, istenmeyen sonuçlar)

2.2. Katkı ve Atıf Değerlendirmesi

Gözlemlenen etkilerin ne ölçüde doğrudan bu makaleye atfedilebileceğini ve ne ölçüde makalenin bir katkı faktörü olduğunu analiz edin. Etki yollarını (impact pathways) haritalandırarak, makalenin diğer faktörlerle (örneğin, medya, politika yapıcılar, diğer araştırmalar) nasıl bir etkileşim içinde olduğunu gösterin.

2.3. Metriklerin Ötesinde: Eksik ve Gelecek Perspektifleri

- **Mevcut Metriklerin Sınırlılıkları:** Bu makalenin etkisini ölçerken, mevcut nicel ve nitel metriklerin hangi yönleri yakalamada yetersiz kaldığını belirtin.
- **Ölçülemeyen Etkiler:** Hangi etkilerin (örneğin, ilham verme, düşünsel ufuk açma, sosyal adalet katkısı) mevcut yöntemlerle ölçülemediğini tartışın.
- **Yeni Metrik Önerileri:** Bu makalenin bütünsel etkisini daha iyi yakalayabilmek için hangi yeni, hipotetik metriklerin veya değerlendirme yaklaşımlarının geliştirilebileceğini önerin. Örneğin:
 - *Bütünsel Etki Skoru (Holistic Impact Score):* Farklı etki kategorilerini ağırlıklandırarak tek bir skor üreten bir model.
 - *Bağlamsal Uygunluk İndeksi (Contextual Relevance Index):* Makalenin bulgularının farklı sosyal ve kültürel bağlamlardaki önemini ölçen bir indeks.
 - *Uzun Vadeli Dönüşüm İndeksi (Long-term Transformation Index):* Makalenin zaman içindeki dönüştürücü gücünü izleyen bir metrik.

Bölüm 3: Sonuç ve Puanlama

Yukarıdaki tüm analizler ışığında, makalenin bütünsel etkisini özetleyin. Makaleye 1'den 100'e kadar bir **Bütünsel Etki Puanı (Holistic Impact Score)** atayın. Bu puanı atarken kullandığınız ağırlıklandırmayı ve gerekçelerinizi ayrıntılı olarak açıklayın. Puanlama, aşağıdaki gibi bir döküme sahip olabilir:

- **Akademik Etki Ağırlığı:** %XX
- **Toplumsal ve Politik Etki Ağırlığı:** %YY
- **Ekonomik ve Pratik Etki Ağırlığı:** %ZZ
- **Uzun Vadeli ve Dönüştürücü Etki Ağırlığı:** %WW

- **Negatif Etki Düzeltmesi:** -%NN

Nihai Değerlendirme Raporu: Tüm bulguları, analizleri ve puanlamayı içeren kapsamlı bir rapor oluşturun. Rapor, makalenin bilime ve topluma yaptığı katkının dengeli, eleştirel ve kanıta dayalı bir portresini sunmalıdır.